

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2024 FÖR BRUATORPSÅN, GRISBÄCKEN OCH BRÖMSEBÄCKENS VATTENRÅD.

STYRELSEMÖTE & ÅRSMÖTE

Under året har 3 styrelsemöte genomförts och ett årsmöte. Under årsmötet hade vi bjudit in Jens Ratcovich, Naturcentrum AB som föreläsare om att hålla vatten och att anlägga vattenhållande åtgärder. Vi diskuterade specifika platser, tips och idéer. Flera markägare fick också en liten snabb genomgång av platser där de önskade göra något. Deltagandet var stort, många markägare var på plats och lyssnade och diskuterade.

HEMSIDA

Via samverkan har vattenrådet idag en hemsida som Kalmarsundskommissionen ansvarar för, medan vårt vattenråd tillsammans med vattenråden i länet ansvarar för sina sidor. Uppdateringen av hemsidan pågår fortfarande. Hemsidans adress <https://bruatorpsan.vattenrad.se/>.

VISNING ÅTERMEANDRAT VATTENDRAG,

Annandag påsk genomfördes en visning av åtgärd i Brinkaström, som anlades under augusti /september 2023 och som visades 2023 under hållbarhetsveckan. Vid den tiden var det mycket torrt och inget vatten i den åter merandrad åfåra. Då bestämdes att nytt besök skulle genomföras 1 april, annandag påsk. För att se hur åtgärden fungerar då det finns vatten. 30 talet personer dök upp och deltog i aktiviteten. Alla bjöds på fika.

Samarrangemang med kustmiljögruppen och Torsås kommun.

HÖSTBÅL

I samverkan med Kustmiljögruppen genomfördes höstbål 31 augusti. Höstbålet genomförs varje år, sista lördagen i augusti kl. 20:30. Grunden till höstbål är en gammal tradition från de Baltiska staterna, Finland och norra Sverige. Ett uppsving fick denna tradition när Åbo var Europas kulturhuvudstad 2011. Då de tog initiativ till att sprida traditionen. Numer tänds bål runt vårt innahav och Östersjöns miljö står i fokus.

Figur 1 Återbesök i Brinkaström.

HÖSTBÅL FÖR ÖSTERSJÖN.
Vi möts vid bron till Saltskär, Bergkvara

I år genomfördes höstbålet ut med kusten i hos Södra Ragnabo miljöförening vid Saltskärsbron i Bergkvara.

Arrangemanget var mycket välbesökt. Det bjöds på en fantastisk augustikväll, grillat, tipspromenad och härliga diskussioner om vatten.

Detta är ett samarrangemang med Kustmiljögruppen och Södra Ragnabo miljöförening och vattenrådet. Förutom inbjudan via epost till medlemmar, på informationstavlor, hemsidor (Vattenrådets, Kustmiljögruppens och i Naturskyddsföreningens program) så hade även miljöföreningens representanter kontaktat sina medlemmarna, ett bra arbete för att sprida informationen om aktiviteten har gjorts och et mycket bra tillfälle att träffas och diskutera vatten.

Figur 2 höstbål vid Saltskärs bron i Bergkvara.

TORSÅS KOMMUNS HÅLLBARHETSVECKA.

Visning av en nyanlagd grund våtmark

Visning av grund våtmark som anlades under hösten 2023.

Till arrangemanget kom 30 talet personer, både barn och vuxna.

Vid arrangemanget tog vi chansen att berätta om våtmarken och varför den anlagts samt att markägaren berätta om sin vision för området och hur man tycker detta stämde överens med slutresultatet.

Besökande barn bjöds på barnbingo med vinster. Fika till alla besökare.

Samarrangemang med kustmiljögruppen, Torsås kommun och Naturskyddsföreningen.

Visning av en nyanlagd grund våtmark Villagatan/Ödet.

Under hållbarhetsveckan gjordes också en visning av ödet och åtgärder ut med villagatan där svämplan anlades under hösten 2023, fruktlundar, ångar, gädsgård mm har anagts samt att tillgängligheten till området har ökat. Deltagande 10 talet peroner.

Samarrangemang med Kustmiljögruppen, Torsås kommun.

Figur 3 Fastlycke nyanlagd grund våtmark.

Spridning av inbjudan inför hållbarhetsveckan

Inbjudan gick ut med e-post till vattenrådets medlemslista, Vattenrådets och Kustmiljögruppens hemsidor, Naturskyddsföreningens programblad, kommunen har gjorde ett brevutskick till kommunens alla invånare, inlägg på kommunens hemsida och kommunens sociala medier.

SAMVERKAN, UTBILDNING, MM

Majoriteten av aktiviteter som genomförs i vattenrådet genomförs tillsammans med Torsås kommun, Kustmiljögruppen och Naturskyddsföreningen.

Deltagande i Vattenmyndighetens webbinformation om underlag som kan användas för att planera åtgärder utifrån var de behövs för att uppfylla vattendirektivets krav. Via webben, Torsås kommun, 6 deltagare.

Vattenrådet hade 4 deltagare med på årets vattenrådsdagar i november som hölls i Kalmar. Under dagarna diskuterades många intressanta frågor, vattenmodellen, visades av Marströmmens vattenråd (vi har bjudit in Marströmmens vattenråd till Bergkvaradagen 29/5–2025 för att visa vattenmodellen). Besök på Kalmar dämme för att tittade på hur det ser ut efter att vandringshinder tagits bort samt besök i Ljungbyholm för visning och diskussion fiskförbättrande och tillgänglighets åtgärder man har gjort där.

DELAKTIGHET I TORSÅS KOMMUNS PROJEKT

LOVA FORTSÄTT LEVA

Samverkan projekt med Kalmar, Mönsterås, Borgholm och Mörbylånga. Fokus ligger på att väcka dikningsföretag för att arbeta med vattenhållande åtgärder och vattenbalans. Drivs via HS som har handlats upp. I Torsås fokuserar vi just nu på samordning gällande vatten, hur mycket vatten som verksamheter behöver och hur man kan hållas kvar mer vatten, under hösten börjades vattennivåer mätas. Projektet pågår 2025 ut.

LOVA RESTAURERA ANLAGDA VÅTMARKER.

Startades 2022 och avslutas 2024. På grund av brist på personalresurser skulle ett nytt försök göras 2024. I projektet skulle 2–3 redan anlagda våtmarken restaureras för att öka de positiva effekterna som en våtmark bidrar till. Tyvärr blev tiden ännu knappare, projektet får redovisas utan genomförda åtgärder. Nytt försök att söka medel och genomförande görs inom ort.

Figur 4 Vattenmodellen, Kalle från Marströmmens vattenråd visar

Figur 5 visning efter borttagande av vandringshinder

LONA, TRISS I VÅTMARKER OCH KOMMUNER

Torsås kommun tillsammans med vattenrådet gick i en ansökan som Sveriges sportfiske- och fiskevårdsförbund ansöker om. Detta är ett LONA och LOVA projekt med projektnamn Blötare

Kalmar län – triss i våtmarker och kommuner som lämnades in 2020-12-01. Mönsterås, Kalmar och Torsås kommun är med. Målet är att anlägga minst en våtmark i respektive kommun.

Projektet avslutas 2024-12-31. Sedan tidigare har åtgärder gjorts i Kalmar och Mönsterås under hösten anlades en fisklekplats i Skällenäs fram.

NYA PROJEKT

Våtmarker i Torsås 2025 - 2028

Nytt LONA projekt beviljades dec 2024. Fokus ligger på att stötta privatpersoner som har mark och tankar att man vill restaurera/anlägga någon typ av vattenhållandeåtgärd.

Fokus ligger i första hand på att restaurera områden som tidigare varit våta och åtgärder som inte endast anläggas genom schaktning. I ansökan ingår flera åtgärder som har tagits fram under hösten där vattenrådet har varit med och finansierat konsultens tid för framtagande av underlag. Detta arbetar fortsätter med hjälp av upphandlad konsult.

Miljöåtgärder i samverkan, provtagning

22 oktober påbörjade vattenrådet, Kustmiljögruppen och Torsås kommun ett samarbete med provtagning av diken och vattendrag som mynnar ut till kustvattnet som sedan tidigare inte ingår i någon ordnad provtagning.

Kustmiljögruppens medlemmar utför huvudsakligen provtagningen. Vattenrådet står huvudsakligen för kostnaderna för analyserna. Torsås kommun genomför huvudsakligen samordning av provtagningen, deltar i provtagningen, och summerar arbetet.

Sammanlagt har 23 punkter plockats fram. I oktober kunde 14 av dessa provtas, övriga prover kunde inte tas då det saknades vatten eller andra anledning.

Vattenrådet står för kostnaderna inledningsvis, projektet är på test 1 år, det innebär 4 provomgångar med start oktober 2024 sedan i februari 2025, april 2025 och oktober 2025.

Analyserna är Total Kväve, Total Fosfor, pH, Odlingsbara mikroorganismer 22°C, Koliforma bakterier 35°C, Escherichia coli.

Ett av målen är att med hjälp av analyserna ska vi kunna prioritera i vilka områden som det behöver genomföras åtgärder eller ev. utredas mer och vilka områden som vi kan prioritera bort, där det just nu inte krävs några åtgärder.

Målet är också att genom delaktighet ökar också intresset och kunskapen om läget i våra vatten och viljan att göra mer.